

Mikko Savola kesk

Kirjallinen kysymys hyvinvointialueiden valmiudesta ja sairaalaverkoston roolista Suomen kokonaisturvallisuudessa

Eduskunnan puhemiehelle

Ukrainan sodan seurauksena terveydenhuoltoa on jouduttu hajauttamaan ja maassa rakennetaan uusia sairaaloita osin maan alle. Tämä osoittaa, miten tärkeää on varautua poikkeusoloihin. Suomen turvallisuusympäristö on muuttunut merkittävästi. Samalla kun puolustusmäärärahoja lisätään, on välttämätöntä vahvistaa myös siviilipuolen kriisinsietokykyä.

Hyvinvointialueilla on keskeinen rooli poikkeusoloissa, mutta niiden valmiudessa on parannettavaa. Rahoituksen puute ja palveluiden keskittämispolitiikka uhkaavat jakaa alueet voittajiin ja häviäjiin. Kansalaisten henkinen kriisinkestävyys perustuu arjen turvallisuuteen, toimivaan perusterveydenhuoltoon ja elinvoimaisiin alueisiin. Varautuminen tarkoittaa myös sitä, että sairaalaverkosto säilyy kattavana ja huomioi poikkeusolojen tarpeet. Jokaisesta suomalaisesta on huolehdittava myös kriisin hetkellä.

Ähtärin sairaala Etelä-Pohjanmaalla on esimerkki kiinteistöstä, jota voitaisiin hyödyntää kriisikäyttöön, mutta sen toiminta on ajettu alas. Aiemmin erikoissairaanhoidon palvelut tuotettiin paikallisesti, mutta nyt ne on keskitetty kauemmas ja ne tuotetaan kalliimmalla. Tämä kehitys heikentää alueellista valmiutta, lisää kustannuksia ja aiheuttaa ihmisille turvattomuuden tunnetta.

Säästöt perusterveydenhuollosta kasvattavat lopulta erikoissairaanhoidon menoja. Ennaltaehkäisevien palvelujen leikkaukset ja palveluiden katoaminen maaseudulta heikentävät työllisyyttä, elinvoimaa ja kokonaisturvallisuutta. Olemassa oleville sairaalakiinteistöille on löydettävä käyttöä, jotta ne eivät rapistu tai päädy purkuun.

Orpon ja Purran hallituksen on ymmärrettävä alueellisen kriisin vakavuus ja turvattava hyvinvointialueille riittävä rahoitus. Palveluiden keskittäminen ainoastaan keskussairaaloiden ympärille muodostaa turvallisuusriskin koko Suomelle.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kuinka hallitus varmistaa riittävän laajan kriisiajan sairaalaverkoston,

kuinka hallitus huolehtii siitä, että Ukrainan opit kriisiajan terveydenhoidosta otetaan täysimääräisesti käyttöön ja

Kirjallinen kysymys KK 390/2025 vp

aikooko hallitus hyödyntää olemassa olevia sairaalakiinteistöjä — kuten Ähtärin sairaalaa ja muita maakunnissa sijaitsevia aluesairaaloita — ja ottaa ne kriisivalmiutta tukevaan käyttöön?

Helsingissä 13.11.2025

Mikko Savola kesk